

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: Y. E.

Cím: Vaszary János fölolvasása

Forrás: Budapesti Hírlap

Bn
(Hely)

1924. 5. 20.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old.)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Vaszary János

Idő

"1924"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

ÓZKESZTŐVÁROSI NÁZINYOMDA 1923

Vaszary János fölolvasása.

Vaszary János nemcsak szűk hazánknak, hanem az egész mostani kulturvilágnak is kétségtelenül egyik legmarkánsabb festő-egénisége. Művészete izgatón modern anélkül, hogy bármiféle kötött nyelvű *ismus* rabja lenne. Bármennyire transzpónálja is a természetet, festő-viziói mindig természetbenyomáson, közvetlen ihletettségen alapulnak. Stílusának határozottsága, technikájának bravuros tömörsége szuggesztív erőt kölcsönöznek művészetének, mely különösen a fiatal festőgenerációra gyakorol mély benyomást. Sőt ez a hatásos festői stílus néha magát a mestert is olyan harsogó szinköltevényekre csábítja, melyeknek fortisszimói a kifejezés nemességét veszélyeztetik. E mellett Vaszary reflexiókra hajló egyéniség, ki a modern művészet problémáit is igyekszik tisztázni. Ezek a reflexiók azonban csak általánosságokban mozognak és nem állítanak fel szerencsére olyan tétételeket, melyek művészetének szabad lendületét veszélyeztetnék. Elmélkedéseit inkább a hit táplálja, mint a tárgyilagos mérlegelés, a leszűrt kritika.

Ezt éreztük az Ernst Muzeumban vasárnap délelőtt tartott előadásának szavaiban is, bár ítélkezései nagyjából objektívek voltak. Igazat adunk Vaszarynak, midőn a komponáló, formát, szint átalakító, érzést felfokozó művészetet általában a naturalista törekvések fölé helyezi. Nemcsak a mai művészet, de a különböző irányokat egyformán értékelő művészet-tudomány szempontjából is el kell fogadnunk ezt a hitvallást, bár nem szabad felednünk a naturalista mesterek műveinek meghitt poézisét sem. Hiszen a naturalisták közül is azok az igazi mesterek, kiknek alkotásai — természethez való ragaszkodásuk mellett is — költészetet és hitet árasztanak. És a ki Vaszaryhoz hasonlóan tiszteli a komponáló művészzseniket, az nem tagadhatja meg a multtal való összefüggést sem, mint a hogyan fölolvasása előtt mondott bevezetésében ezt mesterünk tette. A modern művészetnek, ha őszinte akar lenni, a multtal eltérőt kell ugyan produkálnia, de a régikkel való kapcsolatokat sem szabad mindenáron magától elutasítania.

Y. E.